

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz
Laptulajdó
CORVIA
Lapkiadó

On. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

DÉLI HÍRLAP

A timiștorontali tör-
vényes bej. sz. 33.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
**Dr. VUCHETICH
ENDRE**
és **Dr. VARNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Berlini Rador-jelentés is beszámol az angol nirközvetítő szolgálatnak arról a közléséről, mely az öt napos kairói Roosevelt-Churchill-Csangka-jek találkozóáról kiadott közös nyilatkozatot ismerteti. A három szövetséges hatalom számos katonai és politikai személységét vonták be ezekbe a tanácskozásokba, melyek során megállapodtak a Japán ellen folytatandó hadműveletek tekintetében. Elhatározták, hogy visszazserk mindazokat a területeket, melyeket a japánok meghódítottak, — idezi a brit jelentést a Rador berlini tudósítása.

Roosevelt, Churchill és Csangka-jek Kairóból ismeretlen helyre utazott. Lisz-szabonból jelentik, hogy minden eddigi értesülés arra vall, hogy a Közél-Kelet egyik legnagyobb városában, Teheránban tartják meg a négyhatalmi értekezletet.

Berlin

Berlinben élénken foglalkoznak a négyes találkozó okairól és hátterével. A Berliner Börsenzeitung a német véleményről a következőket foglalja össze: Angliában és a Szovjetunióban a hosszú, véres háborúra való kilátás erősen mérsékelte a kedélyeket. Amerikában sem alkalmas az ily rangulatú a belpolitikai viszonyok megszilárdítására. Rooseveltnek a háború sikeres befejezéséhez még külön érdekei is fűződnek: a jövő évi elnökválasztásra való tekintettel ugyanis Amerika magatartását, inkább mint valaha, belpolitikai szempontok szabják meg. Ezenkívül a legutóbbi hetekben súlyos visszacsapások érték a szövetségeseket s így látnak, Roosevelt szeretné a közvélemény figyelmét ezekről elterelni. Ha az európai háborúban résztvevő három szövetséges nagyhatalomnak a teheráni értekezlettel szükség van arra, hogy a propaganda eszközeihez nyuljanak, ez nem az erő és a győzelem tudatának jele, hanem a gyengeségé, — hangoztatja a Berliner Börsenzeitung, majd így folytatja:

Nem kell nagy képzelő erő annak feltételezéséhez, hogy most ismét a „wilsoni receptet” akarják elővenni az asztalfölköből. A német népek tehát mindent meg fognak igérni, csak hogy szakítson vezetőivel, ugyanakkor azonban minden rosszal is megfenyegetik arra az esetre, ha nem cselekszik a szövetségesek óhaja szerint. Az ily mesterkedések időpontját ellenségeink rosszal választották meg. A német nép elszántsága, egysége és legyűrhetetlen harci akaratát sohasem volt oly határozott, mint ma. Európa falain nem fog lengeni fehér zászló, de Kelet-Ázsia falain sem, — hangoztatja a német lap.

A négyes találkozó

Alig telt el egy hónap a külügyminiszterek moszkvai értekezlete óta, a három nagyhatalom kormányfői újként most össze tanácskozára, mely Csangka-jek tábornagy részvételével négyes találkozóvá bővül. Roosevelt és Churchill már két év óta fáradozott ennek a találkozóknak létrehozásán, míg végre most sikerült Szjalint leültetniük a tárgyaló asztalhoz, igaz, hogy csak — szovjet megszállás alatt álló, iráni területen.

Londonban tegnap oly értelmű hirmagyarázatok hangzottak el, hogy külön tárgyalják a távolkeletit és külön az európai ügyeket. Csangka-jek tábornagy Kairóban már megvitatta Roosevelt elnökkel és Churchill miniszterelnökkel a Kínát közvetlenül érintő kérdéseket s Teheránban legfeljebb egy-két részletkérdésről lesz már szó ebben a vonatko-

Hivatalos nyilatkozat a kairói brit-amerikai-kínai tanácskozásokról Berlin megjegyzése a teheráni négyes találkozóhoz: „Ismét a wilsoni receptet akarják elővenni”

Papen Szófiában — Véget ért az UNRRA előkészítő értekezlete — Német közlés az oszói egyetemisták magatartásáról — Belgiumban terroristákat végeztek ki

Megtisztított betörési helyek a Pripjet és Berezina között

zásban. Londonban — bár kívánatosnak tartanak a japán-orosz viszony kijelzését — nem számítanak arra, hogy Moszkva megváltoztassa magatartását Tokióval szemben s ilyenformán az egyik legfontosabb távolkeleti szövetséges sakkhúzás — a japánnak szóló orosz hadüzenet — továbbra is csak kombináció marad. A napirenden Európa szerepel. Mindenestre feltűnő, hogy a moszkvai értekezlet után ily sürgősnek találták a három kormányt összeülnését. Erősödik a gyanu, hogy több lényeges kérdésben még ma sincsenek „közös nevező” az angol, amerikai és orosz elgondolások.

Amerikai politikai megfigyelők szerint három kérdés szerepel a négyes találkozó napirendjén: 1. A második európai arcvonal felállításának helye, ideje és módja. 2. A Németországgal való bánásmód meghatározása. 3. A háború utáni határok, főleg a kelet-európai határok kérdése.

Ma már bizonyosra vehető, hogy a nyugati szövetségesek rászánják magukat a második arcvonal megteremtésére a Teheránban csak a részleteket beszélik meg. A Németország irányában fontosítandó magatartás kérdése már bonyolultabbnak látszik. Katonailag megvan az alap az együttműködésre, politikailag azonban, a háború utáni helyzetet illetően, annál kevésbé. Ismeretes, mily lényegbevágó eltérések mutatkoznak a tekintetben az orosz és az angolszász elgondolások között. Még nehezebb dűlőre jutni a határkérdésekben. Az amerikai közvélemény már most döntést vár ebben a problémában, ké des azonban, Moszkva hozzájárul-e ahhoz, hogy már most megállapodjanak a jövő határok kijelölését illetően. Van ennek a kérdésnek ezenfelül sok oly akadályja és fejtörése, mely a három nagyhatalom egyetértése esetén is fennmaradna. Nem is szólva arról, hogy az az „egyetértés” csakis bizonyos engedmények révén jöhetne létre, melyek árát alighanem a kis államoknak kellene megfizetniük.

Az UNRRA

Már eddig is kitért, hogy a szövetséges hatalmak a háború utáni kérdésekkel foglalkozva több súlyt vetnek a gazdasági problémákra, mint a megoldásra váró politikai feladatokra. Felgóságuk szerint ugyanis a háborúban oly sokat szenvedett népeknek a nélkülözések után sürgősebb szükségük lesz a világ gazdasági helyreállítására, mint politikai viták eldöntésére. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a politikai helyzet alakítása tekintetében mérsékelnek majd erőfeszítéseiket.

Az Egyesült Államok kormánya — a másik három hatalommal, Nagy-Britanniával, Szovjet-Oroszországgal és Csangking-Kínával egyetértésben — szükségesnek tartotta, már most, a háború folyamán, oly szervezetnek létrehozását,

mely az ellenségeskedések megszűnté után — amennyiben a szövetségesek számításai valának valóra — azonnali hozzalag a világ gazdasági újjáépítéséhez.

Közvetlenül a moszkvai értekezlet után — most ezt Roosevelt elnök bejelentette — negyvennégy nemzet képviselői egyezményt írtak alá a Fehér Házban, megalapítván „az egyesült nemzetek segélynyújtási és újjáépítési hivatalát”, az United Nations Relief and Rehabilitation Administration-t, (kezdőbetűi után, rövidített nevén az „UNRRA”-t). Ennek az intézménynek a feladata — a helyzetnek a szövetségesekre nézve kedvező alakulása esetén — a világ gazdasági életének mielőbb való teljes helyrehozása és a lakosság károk eltüntetése lenne. Első törekvése — mint az eddig ismertté várt tervből kitűnt s az Atlantic Cityben most véget ért újjáépítési előkészítő értekezletről beszámoló jelentések is mutatják — a segélyezés lenne: élelmi- és gyógyszerrel, ruházattal, lakással. Ezt követné az egyes országok gazdasági szervezeteivel való kapcsolatok újrafelvétele vagy kimélyítése, hogy a nemzetközi gazdasági vérkeringést újból a szelvényes ütemre fejleszthessék.

Az UNRRA-nak az lesz a feladata — mondotta Roosevelt — hogy az élelmiszerhiányban szenvedő területeken mindaddig folytassa működését, míg a lakosság békés munkával ismét abba a helyzetbe kerül, hogy magára vállalja az öfenntartás egész terhét.

Moszkva

európai célkitűzései

Az Atlantic Cityben ülésezett UNRRA-értekezleten résztvevő szovjet küldöttség magatartása érdekes megállapításokra adott alkalmat. A Rador genfi tudósítója közölte, hogy H. Lehmann, az UNRRA elnöke kijelentette, két bizottságot létesítenek: egyet Európa és egyet Távol-

Kelet számára. A Szovjetnek, tekintettel Oroszország hatalmas kiterjedésére mindkét bizottságban feljárnak a részvétel. Moszkva az ajánlatot nem fogadta el és csak az európai bizottságban tart igényt részvételre. A Szovjet ez állásfoglalásából a tengelysajtó — s így a többi között a bucurești Vita — azt a következtetést vonta le, hogy Szovjet-Oroszország oly nagy súlyt vet európai célkitűzéseire, hogy minden más probléma csak másodrendű számára, vagy talán teljesen érdektelen is.

„Nem jótékonyági alapon”

Az UNRRA egyik legsúlyosabb problémája a segélyakció pénzügyi fedezetének kérdése. E tekintetben még nem világos az orosz álláspont. Egy washingtoni jelentés szerint „Oroszország eleve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az asciót nem lehet jótékonyági alapon megszervezni. A Szovjet minden, a nemzetközi bizottság által rendelkezésére bocsátott árut meg akar fizetni. Herbert Lehmann, az UNRRA elnöke viszont kijelentette, hogy Szovjet-Oroszország, bár részt vesz a szövetséges nemzetek háború utáni segélynyújtási és újjáépítési szervezetében, nem járulhat hozzá az akció pénzügyi fedezetéhez, mert a háború alapon megviselte és különben is a „megszállt országok” csoportjába tartozik. Itt bizonyos ellentmondást látnak egyesek. Az a magyarázat ugyanis, hogy a Szovjet, saját szükségletei tekintetében nem tart igényt „jótékonyagra”, hanem fizetni akar, — mások szükségleteinek fedezéséhez azonban nem járul hozzá, nem íg meggyőző. Moszkva aligha tűrné el, hogy a nyugati főke tultlya érvényesüljön a nemzetközi segélynyújtásban, főleg azokon a területeken, melyeket saját érdekükre tartozónak tekint. Ez a tulsuly, talán mondanunk sem kell, politikailag is éreztethető hatását. (—)

A politikai arcvonal

Hivatalos közlemény Roosevelt, Churchill és Csangka-jek öt napos kairói tanácskozásairól

Kairó. (Tp). Szerdán a késő esti órákban kiadták az első hivatalos közleményt azokról a tanácskozásokról, amelyeket Roosevelt, Churchill és Csang-

kajek Kairóban tartottak. A megbeszélések öt napon át tartottak és azokon a Japán elleni hadműveleteket vitatták meg.

Katonai határozatok álltak az angol-amerikai-kínai tanácskozások középpontjában

A hivatalos kairói közlemény ezeket tartalmazza:

Roosevelt elnök, Csangka-jek tábornagy és Churchill miniszterelnök katonai és diplomáciai munkatársaik kíséretében Északafrikában értekezletet tartottak. A tanácskozások véget értek. A résztvevő nemzetek vezérekai megállapodtak azokban a hadműveletekben, amelyek szükségesek Japán leverésére.

A három nagyhatalom, Kína, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia annak az eltökélt szándékuknak adtak kifejezést, hogy nem eszkönnöz erővel folytatják a harcot a japán hadsereg ellen a tengeren, szárazföldön és a levegőben. Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és Kína ezt a harcot azért vívják, hogy határt szabjanak Japán hódító szándékainak és hogy Japánt megbüntessék.

A három szövetséges nagyhatalom nem harcol önző célokért és nem törekszik terület-hódításra. A három nagyhatalom célja, hogy kényszerítse Japánt azoknak a szigeteknek visszaadására, amelyeket az 1914. évi világháború óta elvett vagy megszállt. A három szövetséges nagyhatalom szándéka, hogy visszazerezze Kínának azokat a területeket, amelyeket Japán igája alá hajtott, így Mandzsukuo, Formozát és a Fülöp-szigeteket. Kényszeríteni akarják Japánt azoknak a területeknek kiürítésére, amelyekbe a szövetségesek megítélése szerint, erőszakkal hajtott be. A három nagyhatalom szándéka, hogy visszazadja Koreának szabadságát és függetlenségét. E célok elérése érdekében a három nagyhatalom együtt folytatja a háborút a nehézségekre és időre való tekintet nélkül mindaddig, amíg Japán nem ajánlja fel a feltétlen megadást.

BENES SZEREPE AGGODALMAT KELT — IRJA EGY SVÁJCI LAP

Berlin. (Tp). A nemzetközi események előterében a küszöbön levő négyes találkozó áll. Az erről szóló hírek sze-

A szövetségesek felhívást akarnak intézni a német néphez és szövetségeseihez

Berlin. (Tp). A Wilhelmstrassen teljes nyugalommal néznek a Roosevelt — Churchill — Sztalin — Csongkajsek találkozó elé, amelynek színlhelye kétségtelen Teherán. Az ottani tárgyalások elé Berlinben nyugalommal tekintenek, mert Teheránban ugyanazokat a kérdéseket vitatják majd meg, amelyekről Moszkvában tárgyaltak. A következő kérdéssel lehet kifejezni a teheráni találkozó jellegét: Vajjon sikerül-e majd a szövetségesek táborában összeegyeztetni a politikai és katonai háborús vezetést? Az bizonytalan, hogy Benes is résztvesz valamelyes tanácskozáson, bár Sztalin szándékai a szovjet-cseh szerződés után ítéelve nyilvánvalóan arra engednek következtetni, hogy Benes egy szerepet játszhat majd, mint Sztalin politikai megbízottja európai tervei számára.

A németországi sajtó — jelenti az Europapress Berlinből — előkészíti a német népet a szövetséges hatalmak azon állítólagos szándékára, hogy a teheráni értekezlettel kapcsolatban felhívást akarnak intézni a német néphez és szövetségeseihez. A Wilhelmstrassen Schmidt Pál dr. követ kijelentette, hogy ez egy olyan aktus lenne, amely az angol-amerikai sajtó beható tanulmányozása után már régóta várható volt. Schmidt dr. kijelentette azt is, hogy Berlin a mostani találkozó nem lepte meg.

LONDONBAN FOG MŰKÖDNI AZ UNRRA EURÓPAI BIZOTTSÁGA
Stockholm. (Rador). A brit hírközlő szolgálat jelenti Atlantic Cityből: Az UNRRA európai bizottsága Londonban fog működni. Elnöke egy angol, alelnöke egy orosz megbízott lesz.

„A NÉPSZÖVETSÉG ÓTA A LEGNAGYOBB NEMZETKÖZI VÁLALKOZÁS”

Lisszabon. (Tp). Osborne, a háborús gazdálkodás minisztere, a lordok házában tegnap kijelentette, hogy a semleges államoknak, amennyire csak lehetséges, szintén csatlakozniuk kellene a szövetségesek háború utáni segítség-bizottságához, az UNRRA-hoz. Ezt a bizottságot a Népszövetség óta létesített legnagyobb nemzetközi vállalkozásnak tartja fel. Ez a terv — angolszász gondolatok szerint — a békeidők nemzetközi együttműködésének nagy lehetőségeit rejti magában.

NEMET RENDSZABÁLYOK A TERRORISTA CSELEKEMENYEKEL VÁDOLT NORVÉG FŐISKOLÁSON ELLEN

Osló. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti: Az oslói egyetem hallgatói terrorista akciókban és törvénytelen izgatásban vettek részt. Vasárnap fel akarták gyújtani az egyetem épületét. E miatt a német birodalmi biztos bizonyos intézkedéseket foganatosított

rin; a szövetséges kormányfőriak közkeleti négyes értekezletének színlhelye Teherán. Washingtoni lapok jelentették, hogy Roosevelt és Churchill már találkoztak Sztalinnal. Ezzel szemben a Svenska Dagbladet című svéd lap úgy tudja, hogy Roosevelt és Churchill ennek a hétnek a végén találkozik Sztalinnal. A tanácskozáson az amerikai és angol katonai és diplomáciai vezetők kísérik el Roosevelt és Churchill. Sztalin kíséretében lesz a szovjet vezérkari főnök és Litvinov, valamint több magasrangú szovjet diplomata is.

A négyes találkozóval kapcsolatban ennek mintegy mellékhatása jelenkezik Benes szereplése és az általa szorgalmazott szovjet — cseh szerződés ügye. Szó van arról, hogy állítólag Benes is megjelenik a teheráni tárgyalásokon és a moszkvai cseh emigráció nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a készülő szovjet — cseh szerződéssel kapcsolatban Benes működését különösképpen kiemelje. A Tribune de Lausanne című svájci lap megállapítja, hogy Benes viselkedése bizonyos aggályokat kelt a nemzetközi életben.

A norvégiai Deutsche Zeitung ezzel kapcsolatban azt írja, hogy nincs elhibázottabb dolog, mint a rosszul értelmezett könyörületesség, mert elnévén egyes személyek cselekedetét, vagy rosszat tehetnek a közösségnek, mely békében akar élni. Német részről sajnálkozásnak adnak kifejezést a fölött, hogy a diákok egy része magának az egyetemnek az életét is veszélynek tette ki.

A Morgenpost című norvégiai lap azt írja, hogy azért, amit tettek, csak a diákok felelősek.

KIVÉGEZÉSEK BELGIUMBAN

Brüsszel. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti:

A lapok arról adnak hírt, hogy több személyt halálra ítélték és kivégeztek, mert az volt a vád ellenük, hogy merényletet követtek el a német véderő tagjai ellen, valamint az országos megújulási mozgalom egyes tagjai és magán személyek ellen is. Egyben tiltott fegyverviselésért is felelősségre vonták őket. Mint egy hivatalos rendeletből kitiunik, ezek a merényletek megzavarták a polgárok

Jelentéseink a harcok teréről

Átmenetileg lanyhult a brit támadás a déltáliai arcvonal keleti szárnyán

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcúterén a nagy Dnyeperekanyarban a Szovjet csak néhány helyen támadott gyengébb erővel. Ezzel szemben a harcok a Kremenecgától dél-nyugatra levő bejárati helyért hevesebben fokozódtak. Egy átjött szovjet zászlóalját ellenőrkéssel megsemmisítettek. A Pripjet és a Berezina folyók között az előző napokban támadt több bejárati helyet ellentámadásokkal megírtították és a támadó szovjet harc csoportokat visszavetették. A Berezina-partokról északra nyugatra a Szovjet nagyobb erőt a légtérő hatásos támadásai mellett és a tüzéség összpontosított tűzében még készenléti állásaikban szétverték.

Krievtől nyugatra a kemény harcok tovább tartanak. A Szmolensknél levő autó-úton az elhárító csapat fokozódó hevesseggel folytatják tovább. A Szovjet itt 22 lövészadosztállyal támadott, a késő éjszakai órákig, a német állások ellen. Visszaverték az ellenséget, véres veszteséget okoztak neki és ezzel tegnap a német csapatok ismét új elhárító sikert értek el.

Neveltől dél-nyugatra és nyugatra német támadási vállalkozások az ellenség szívós ellenállása ellenére eredményesek voltak. A keleti arcvonal fölött november hónapban 865 szovjet repülőgépet lőttek le, ebből 54-et a haderő közelébe pusztítottak el.

A délolaszországi arcvonalon a keleti

Belső parancsból...

Naponta olvashattuk és még mindig olvashatjuk, hogy a timisoreai-temesvári Dr. Kakul-csecsemő- és napközi-otthonnak káposztafejeket ajándékoznak. Érdekes adatok sorakoztak fel a napi hírek közt, amelyek jelentették, hogy voltak olyanok, akik száz meg ötven, de olyanok is, akik három, két vagy egy káposztafejet ajándékoztak. A nevek is igen tanulságosak voltak. Bizonyára meg fogjuk kapni az összesítést is, a káposztagyűjtés pontos kimutatását, és biztosra vesszük, hogy a csecsemő-otthonnak az egész év folyamán nem lesz gondja a káposzta megszerzésére.

Népi közösségeink jelenségeit, cselekedeteit figyelve, megállunk egy percre a legújabb adakozás örömdetes ténye mellett. Különösebb nevelése nélkül is látni, hogy az adakozás szeretete folyamatos kitartásban sajátja népünknek. Azért is, mert egyházaink nevelése ezen a téren maradandót alkotott a hívek lelkiéletében, hirdetővén a jócselekedetek isteni parancsát, hangoztatván, hogy a jókedvű adakozót szereti az Isten. Azért is, mert népiünk belső természetének egyik alapulajdonossága az adakozásra való hajlandóság. A mi népiünk sohasem volt ridegszívű, embertelen, vagy könyörtelen, vagy, amint ma mondják, aszociális, a lejjebb állókkal semmit sem törődő.

A káposztafejek garmadába gyűjtését lehetővé tette az adakozás szeretetén kívül az a féltő gondosság is, amellyel a csecsemőotthon ügyeinek intézői és egész népi közösségeink ezt az otthonát a szívőbe zárták. Csak fel kellett vetni a káposzta-hét ötletét, s máris megindult a sok-sok száz káposztafej az otthon előtt. Mindnyájan arra gondoltunk, hogy a csecsemőotthon, azaz a napközi otthon gyermekeit nem hagyhatjuk a hosszú téle, a hosszú évre ellátatlanul. Nem esnek jól a maguk falatja, ha meg tudnák, hogy szeretet-intézményeinkben inség ültette fel fejét. Kialakult már az az egészséges felfogás közöttünk, hogy azt, ami a miénk, amit annyi szívós munka, annyi áldozatos

szerepet hozott létre, azt meg kell tartanunk, az veszendőbe nem mehet. Ugy értem, hogy egy olyan riadó hallatára, amely csecsemő- és napközi otthonaink, árvaházaink létének a veszedelmét jelentené, valamennyien sietve-sietőnk segítségünkkel a veszeléltározatására, szeretet-intézményeink további föltétlen megtartására.

Ne vegyük rossz néven a tehetőseket, ha külön kiemljük a három, két és egy káposztafejet ajándékozókat. A jelenségek megítélésében a legörvendetesebbnek az adakozás általánososságát tartjuk. Azt, hogy a kevésbé tehetősek felsorakoznak egyetlen, megbonthatatlan egységbe a tehetősekkel együtt, az adakozásban már megmutatózó igazi közösségekbe. Ez a mi közösségeink kialakulásának az igazi útja. Védjük ösztönösen is, tudatosan is a jövőt: a gyermeket, a csecsemőt, az árvát, az elhagyottat. Lassan erkölcsi parancsá válik hogy az adakozás-közösségekben senki sem maradhat ki, másképp önként kiesik népi közösségeinkből és nincs többé joga hozzá, hogy a maga olv könnyen belévetkezhető inségében gondjában a népi közösség anyagi vagy erkölcsi támogatására számíton. El kell jutnunk és el is jutunk oda, hogy az adakozást nem versengésből vagy dítvből, hanem benső, lelki parancsból fogjuk gyakorolni népi közösségeink egységessé és erőssé tételére, valamennyiünk összefogására, megtartására. Vallási és nemzeti érzéseink az adakozás területén így találkoznak szerencsésen, így szolgálhatjuk hitünket és népiünk szívünk-lelkünk szerint.

Bizonyára nem esalatozunk abban, ha azt valljuk, hogy a szeretetnek immár közele van innépenek, a karácsonyának is része van adakozási kedvünk fokozásában. A Gyermekek megszületésének idején, a gyermekek bensőbb érzéssel gondolunk, mert amint a Gyermekek jelent az új életet, az örök megújodást, a szebb jövőt, a reményt, azonképpen jelenti mindezt közösségeinknek a magyar gyermek. (—a)

békés életét. Megállapítják azt is, hogy több bandita politikai színezetűvé igyekezett tenni cselekedetét, jóllehet nemcsak merényletet követtek el a megújulási mozgalom tagjai ellen, hanem ki is fosztották őket.

gati német terület fölé törtek előre és néhány helysére bombákat dobtak le. Ennek a támadásnak az angolszások 42 repülőgépet vesztettek, főleg nehéz négy-motoros bombázót. Német repülőgépek december 2-ra virradó éjtszaka dél-angliai célpontokat támadtak meg. Német gyorsaszádok egy erősen biztosított angol hajókaravánból közvetlenül az angol déli partvidék alatt elsüllyesztettek egy ellenséges gőzöst 1000 tonna-tartalommal.

ÚJABB ÉGFEITENGERI TÁMASZPONT NEMET KÉZEN

Berlin. (DNB). Az Égei-tenger legdélbéli részén fekvő Santorin szigetének Badoglio-párti olasz katonái a november 27-ről 28-ra virradó éjtszaka megszüntették az ellenállást és letették a fegyvert a német haditengerészet egységei előtt. A sziget valamennyi ütege és egyéb védelmi berendezés teljesen a német csapatok kezébe került. Santorin a legdélbéli fekvésű szigete a görög Kykladok-szigetecsoporthoz tartozik. A sziget harmincegyezer négyzetkilométer területű és huszszet lakosa van.

Legújabb

Újabb részletek a kairói brit-amerikai-kínai találkozórol

Lisszabon. (Tp). A kairói megbeszélésekről még a következőket jelentik: Az értekezlet november 21-én kezdődött és már az első ülés hajnali két óráig tartott. A tanácskozások november 26-án értek véget. Ötvennél több épületet bocsátottak a résztvevők rendelkezésére, alig néhány négyzetkilométernyi területen. Ezt a területet drótakadályokkal és aknamezőkkel vették körül és minden vezető államférfi mellé testőrséget osztottak be. Az értekezleten állandóan több száz ember vett részt, akik közül kétszázan Angliából és a tengeren tuli harcok teréről érkeztek. Kína delegációja 20 emberből állott és két nagy csapatállító repülőgépen érkezett. Az értekezlet után a rendőrség biztonsági intézkedései mellett egy igen nagy társaság folytatta útját ismeretlen cél felé. Ismeretes, hogy Sztalin a kairói megbeszéléseken nem vett részt és távollmaradására igen nyomós okai vannak. Az értekezlet ugyanis 460 sorban a távolkeleti kérdésekkel foglalkozott, amelyekben a Szovjet nem érdekelt tekintet arra, hogy az angolszás-japán konfliktusban Moszkva semleges álláspontra helyezkedett.

VÁROSKÉPEK

Lisszabon

A közelmúltban hatósági közlemény jelent meg, mely elrendeli a portugál főváros első elsőtétét — este fényvetőló éjszaka féligéig.

X

Milyen érzések lehetnek a portugál hágyvárosi embernek, amikor ki kellett oltania egy nyugodtan ösi estén az öreg kontinens egyik utolsó fázisát? Az „Ecos Noticias” rovatában a polgári lét e súlyosabb metamorfózisát így örökíti meg a szerkesztő: „Lisszabon ezen az estén hat órán keresztül mesterséges utcai fény nélkül maradt. Minden nyugodtnak s csendesen látszott, ám annak ellenére a forgalom igen nagyra nőtt. S a lisszaboniak új, csodálatos látványt fedezhettek fel maguknak: a holdat. Háromnegyede volt, növekedésben s akkor lassan telihordá változott, fényes volt s egészen mesebeli világossággal árasztotta el a várost, mely megtagadta szokásos fényét, Valóban, Junqueiro versére kellett gondolnunk, akit hoidalmadónak mondtak s a versekre, amelyekkel ő bizony egész más körülményekre írt... Nem, a hold sohasem volt még ilyen szép és fényes, ahogy sugárai szétterültek a hét halmon. Eltörtelte a házak vonalainak keménységét, poézist lehell, ott, ahol szegényes viskók tartják a városképet, s letompította a paloták szokott gögijét. A nagy körutakra is betévedt a holdsugár, végigsikotta az utcákat s misztikus fényével különböző éretelemet adott ennek a sajátos lisszaboni éjszakának. A Tajo olyan volt, mint valami végtelenbe vesző, fénylőpartú tó, mely fölött halvány, átetsző köd kápráztatott... Ez a látvány olyan csodálatos volt, hogy Lisszabon népének nagy többsége nem tudott elszakadni tőle ezen az éjszakán amikor a végtelenség keze nálunk is kioltotta a fényeket...”

Ez a kis karcot — melyet három versetűrófa is megszakit — azért adjuk itt hevenyészett fordításban, hogy valamit érzékeltezzünk a luzitán lélek puha, híssz szentimentális bájából, mely épp annyira különbözik a castillai szellem lobbanó, drámai temperamentumától, mint a katalánok józan realizmusától.

X

A lélek liraisága nemzeti intézmény jellegét ölti néha fel. A portugálok „Jogos Florais”-nak, virágjátékoknak hívják azokat a „dalnokversenyeket”, melyeket provinciék, katalán s talán spanyol példára egyes városokban a reneszánsz idejéről kezdve tartanak. Az újságok most Cadaval város költőversenyéről hoznak színes megemlékezést. Külsőségeiben igen felémelt lehetett ez a verseny, amely a nemzeti lét nehéz óráiban zajlott le. A szellemi olimpiaszt a municipium vezetője nyitotta meg, az ítélőbizottság tagjai egyetemi tanárok s két híres színész volt, ezenfelül egy ismeretesebb poéta, aki a helyi „Tabula Rasa” irodalmi társaság elnöke. Szabadon egy kis versstatistikát adunk: a „Jogos Florais” nem éppen irigylésre méltó zsűrijének 400 (mondá négyszáz) poétának 866 költeményét kellett elolvasnia vagy végighallgatnia.

X

A lapok nem fukarkodnak komoly problémák taglalásával, ideológiai kérdések gyakran szerepelnek a vezércikkek során.

Manuel Anselmo az egyik ismert portugál publicista, így ír a „Diário de Noticias” hasábjain „Európa lelki szubsztanciája” címen. „Szokásba jött, hogy lelkisínyeljük annak a kulturának eredményeit, mely Európának megengedte egyetemes missziójának teljesítését... Arra kell gondolnunk, hogy most hadseregek harcolnak egymással, verberorítva egymást — ugyanannak a kulturának szubsztanciájáért, mely sok-sok század alatt alakult ki. Közös életünk produktuma s amely tökéletesen független azoktól az ideológiai épületektől és szuper-épületektől, melyek napjainkat foglalkoztatják. Ez a kultúra az, mely meg tudta szelteni a mongolok ázsiai utját mifelénk s amely esztétikai világképét Hellástól kapta, jogi formáit Rómától s legszebb s legmélyebb sőt hajléka a reneszánsz volt, s hűle és csodálatos humanizmusnak, az ebből kiáradó sugárk megsejpezték az egész világ arcúait. Európa sohasem volt „kulturák coctail”-e, bármennyire szeretnők is belekeverni annak a likőrnek ízét, melyet egykoron Alexandria

Huszonöt éve hogy önálló hadviselő múltai lett a légi háború

A forró léggömböktől a polgári lakosság tömeges pusztításáig — Amikor a repülőgép a hadviselés romantikus fegyverének látszott...

Most van negyedszázada annak, hogy a légi háború önálló hadviselő műfaj lett. A Neue Schweizer Rundschau foglalkozik a jubileummal és érdekes visszatérítést közöl a légi háború eszközeinek fejlődéséről.

Tulajdonképpen 1849 nyarán történt meg először, hogy Velencét a levegőből bombázták. Ezuttal különleges, forró léggömbökhöz kötött és gyújtókezeléssel ellátott bombákat dobtak le. A légi háború életkorá igy nem negyedszázad, hanem közel száz észtaad. Természetesen ezeknek a kezdetleges légi bombák-

az első világháborúban

már komoly volt, legalább is azok szemében, akik ebben a háborúban résztvettek. Ma már természetesen a repülés műszaki fejlettsége mellett mindez gyerekláték-számba megy. Akkoriban még a hadviselés romantikus fegyverének látszott és inkább eljésztő jellege volt, mint hadászati. Németország és az antant hatalmak egyaránt fel voltak készülve a fegyver alkalmazására. Miután a légi háború viselése nemzetközileg nem volt még szabályozva, a németek azt a felfogást vallották, hogy csak az úgynevezett „belső” hadszínterű lövők és ennek megfelelően a légi háború első szakaszában csupán Löwent, Lüttichet, Antwerpent, Verdunt és Soissons árszfották el bombákkal. Az angolok első bombatámadásai a Németországgal viselt háborúban Düsseldorf és Friedrich-

nak alkalmazása csekély katonai eredményt járt, de morális oldala mégis nyugtalanította azokat az államokat, amelyek ha nem is tudták a háborút ki-kielcsőbölni, de legalább is a háború eszközeinek a megromosításán fáradoztak. Az 1889. évi hági békekonferencián Muraviev orosz külügyminiszter javaslatot terjesztett be, hogy tiltsák meg nemzetközileg a lövedékek léggömbökről való ledobását. Ez az indítvány is éppen egy papirkosárba került, mint a különböző békekonferenciák megannyi indítványa.

A légi háború

hafen ellen irányultak. Később már nem riadtak vissza attól, hogy az egyik fél Párizst, a másik fél pedig Könt támadja meg. „Megsemmisítő” háborúról azonban az első világháborúban még a végkifejződés során sem lehetett beszélni.

Hogy milyen

elenyészően kis támadóerő

volt ez, annak bizonyossága, hogy például a Szovjet-Oroszország és Finnország között 1939-ben kitört háborúban decembertől 1940 március 13-áig az oroszok 14.640 bombátvető vetettek be.

Az első világháborúban a légvédelem is a légi támadásnak megfelelően kapta meg a maga szerényebb kereteit. Így például a párizsi hatóságok a légi bombázások idején elegendőnek tartották, hogy megtöltötték a lakosságnak éjszaka az

utcaikon való járást és elrendelték a la kóházak pincéiben való tartózkodást. Hathatos betonfalak védelmére egyáltalán nem gondoltak.

A második világháború

a polgári lakosságot a légi támadások terén olyan elviselésre hozta, amelyet nem ismer. A légi támadások sikerülésére a légvédelem az egyes országokban valóságos belső hadsereget teremtett meg, bevonva az egész rendelkezésre álló embertartályokat, asszonyokat és kis-korúakat egyaránt. A nemzetközi sajtó sokat foglalkozik a nyílt városok problémáinak kérdésével és a közvéleményben újra és újra felvetődött az a kívánság, hogy történjék végre valamilyen megegyezés a borzasztó légi háború enyhítésére. E törekvések élen legutóbb XII. Pius pápa fáradozott. A nagyközönség előtt kevésbé ismeretes az a mozgalom amelyet a Nemzetközi Vöröskereszt folytat már három éve. A Vöröskereszt az egyes hadviselő államokhoz javaslatot terjesztett, hogy kössenek kölcsönös szerződéseket, amelyek a következő négy pontra irányulnának:

1. Az általános sérthetelenség elvének elismerése a polgári lakossággal szemben.
2. Formális elismerés, hogy kizárólagosan katonai célok támadhatók meg és kifejezett tilalma minden olyan támadásnak, amely a polgári lakosság ellen irányul.
3. Pontos megállapítása annak, hogy mi értendő katonai célpont alatt.

A negyedik pont a bombázás következtében beállott károk megállapítására vonatkozik.

Azok között a visszahatások között, amelyeknek a légi támadások váltottak ki, mint gyakorlati példamutató mozgalom a Lieux de Genève néven ismert nemzetközi szervezet válik ki. Ez az intézmény, hogy megakadályozható legyen az

ártatlan emberek tömeges elpusztítása,

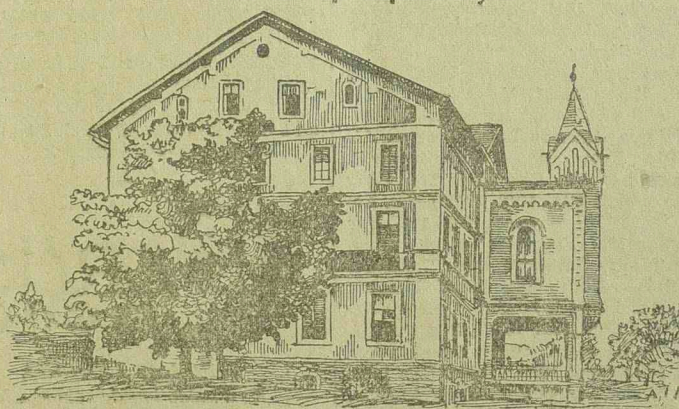
úgynevezett semleges biztonsági zónák lecsúszását ajánlja (Lieux de Genève, „genfi menekítő helyek”, fehér zónák stb.) kölcsönösségi alapon, egy semleges nemzetközi bizottságnak alárendelve, abból a célból, hogy legelső sorban az anyákat, gyermekeket és öregeket védje meg. Ez a nemzetközi jogra támaszkodó eszme első ízben Spanyolországban nyert alkalmazást (1937), később Sanghaiban és Nankingban. A jelenlegi világháborúban eddig nem sokat törődtek ennek az elvnek gyakorlati megvalósításával, még a semleges államok sem. Egyedül a spanyol külügyminisztérium figyelt fel a genfi Lieux de Genève törekvéseire, amelyeknek időszerűségét a nyílt városok kérdése külön is megadta. 1943. június 5-én a spanyol kormány már nyilatkozatot is tett közzé a biztonsági zónák tekintetében. Érthető is, hogy Spanyolország volt az első, amely ezt az ember-séges tervet felkarolta. Francó tábor-naknak még élénk emlékezetében van a spanyol polgárháború lefolyása, amikor Madrid és Bilbao ostroma idején a polgárháborús felek, bármennyire is életre-halálra szolgálták a harc, az ő javaslatára meg tudták egyezni néhány terület biztonsági zónájában.

Emberek százait szállították már el a német birodalmi fővárosból

Zürich. (Tp.) A Bund című svájci lap szerint a Németországból érkező hírek számolnak azaz, hogy a Berlin eleni nagy légi csata csak most kezdődött és csupán az időjárás viszonyok miatt szünetel. Berlini vélemény szerint az angol légerő a német fővárost el akarja pusztítani. A német hatóságok megtesznek mindent, hogy enyhítsék a főváros lakosságának szenvedéseit. Ebben a munkában a hadsereg, a nemzeti szocialista párt bizottsága és a berlini rendőrség vesznek részt. A hadsereg a tűz eloltásával foglalkozik, a berlini és más városok tüzoltósága szintén a hadsereg parancsnoksága alatt áll. A hadsereg foglalkozik a lakosság

élelmezésével is. A nemzeti szocialista párt bizottságának az a súlyos feladata, hogy a bombázás következtében hajléktalanná váltakat minél gyorsabban elszállítsa a fővárosból. A bizottság jelszava, hogy egyetlen férfi, egyetlen asszony és egyetlen gyermek sem maradhat Berlinben hajléktalanul. Minden közlekedési eszközt igénybe vettek a hajléktalank elszállítására. Eddig a főváros lakosságának százait szállították már el. A rendőrségnek az a feladata, hogy a hajléktalankokat úgynevezett zöld jegyekkel lássa el és akik ilyen jeggyel rendelkeznek, azok igényt tarthatnak támogatásra, élelmezésre és elszállításra.

A Déli Hirlap képekonyve

A petrosani-petrozsényi római katolikus leánygimnáziuma

exportált, annak a hangsúlyozásból különbségnek ellenőre, amit néddül a német „Kultur” s a francia „culture” között fennáll. Nem, az európai civilizáció határai egyek s egységesek, s hűle az anniszor becsmerelt középkori gyakorlatnak, egyetlen elapvető gondoskodásban egyesedik ki: az embert értékel, méltatja, az emberi szellemet s karaktert az élet ontológiai jelöltségén felül. Aon különbségeken kívül, melyek a földrajz és történelem megjelölte a nagy szellemi közösségek hozzátartozói, öt történeti

felismerés kapcsolja egybe az egyetemes emberi lelkiismeretet; Isten létének filozófikus felismerése; az emberek átalakulása a jogrend segítségével zoológikus lényből értelmi lényé; morális architektúrája az életnek, mely a család és nemzet fogalmában kristályosodik ki; a szellemi szükségletek felmerülése, mely a tudományban s művészetekben lel meg értelmét; a szociális megértés s az emberi szolidaritás gondolata. Ebből az ösből származik az a humanisztikus művelődés, amely ellentét for mindig állani a

háború megpróbáltatásainak. Itt áll Európa s maga sáberrel, szenvedésével, rombadítt emlékeivel s városaival s várja, mikor használhatja fel újbb kimerítetlen szellemi tartalékát. Soha a sebek s sérthetők nem tudják elfojtani ennek a szellemiségnek a hangját. Háborúk és diplomáciai konfliktusok ellenére is Európa megint meg kell halálja szellemiségének formáit, mely egyetemes alkotásokban jegecsesedhetik ki. Csak Európa lelke az, mely újbb megváltatja a világot s szacaddá teheti az embereket.”

Három vidám történet

Ez még a rég, békeidőben történt. Akkoriban kezdték divatba jönni Edison világgraszáló találmánya, a fonográf. Beóthy Algeronnak, az akkori politikai világ nagy tréfacsinálójának is alkalmát volt megismerkednie az ördögös masinával.

Nos, hogy tejszik? — kérdezték tőle, amikor a gép már ceccegette mondani-valóját.

— Szép, szép, de azért ez is csak olyan, mint a váltó — hangzott a melábus válasza.

— Hogy hogy? — kérdezték csodálkozva.

A tréfacsináló hamar készen volt a bon mot-val:

— Forgani kell és hamar lejár...

Herman Ottó, a nagy magyar polihistor, sokáig párfogolta egy tanítványát, aki azonban sorozatosan bebizonyította, hogy nem érdemes mestere jószágára. A galambszívű tudós türelme is elfogyott egyszer és kijelentette:

— Most már aztán elég volt. Semmi közöm magához és tudni sem akarok magáról többé.

A kitessékel ifjú érvelni próbált:

— Mester kegyetlen hozzám. Nem tartja be a parancsolatot: Szeresd felebarátodat!

— En szeretem felebarátomat — válaszolta Herman Ottó, — de magam mellett csak egész barátot tűnök.

Tristan Bernard, a híres francia satirikus egy ízben íróból álló társaságban volt, ahol a matuzsémiai korrról beszéltek. Valaki megjegyezte:

— Érdekes, hogy sokkal több férfi ér el matuzsémiai kort, mint nő.

— Miért volna ez érdekes — szólt közbe Tristan Bernard, — a legtermésesebb dolog a világon.

— Miért? — kérdezték csodálkozva.

— A nők sokkal nehezebben lesznek szőzések, hiszen csak akkor kezdenek harminc évesek lenni, amikor már túl vannak az ötvenen...

Ujbjól megnyitott a timisoarai-temesvári városi múzeum, Timisoara-Temesvár város muzeuma, amely az új helyiségebe való átköltözés és az újjárendezés miatt hosszabb időn keresztül zárva volt, most ujbjól megnyitja a közönség számára. A múzeum minden hét keddtől délután fél 4 óráig és minden hét szombatján 10 óráig látogatható.

Fürdőhelyeken lévő villákat a kilakoltatott személyeknek kell átengedni. (Bucuresti). Az illetékes hatóságok közlik, hogy a rekvirálási törvény értelmében azok a villatulajdonosok, akiknek ingatlana fürdő-, vagy üdülőhelyen fekszik s rendes lakhelyük más helységben van, kötelesek hazukat valamennyi bútorral együtt a kilakoltatott személyek részére átengedni. A villa tulajdonosa a maga számára csupán a feltétlenül szükséges helyiséget tarthatja meg. (Rador).

Adományok. A dr. Kakuk-csece-mögöndöző intézet javára Steier Jakabné káosztavasárlásra 100, özvegy Braun Antalné koszorúmegváltás címén Dauerbach Béla elhalálása alkalmából 3000 lejű adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

A gyalogos forgalom szabályozása Aradon. (Saj. tud.) Az aradi polgármesteri hivatal rendeletet adott ki, amelyben a város utcáin a gyalogos forgalmat szabályozza. Gyalogosoknak csak a gyalogjárón szabad közlekedni és a kocsiuton egyenes vonalban kell egyik járdáról a másikra átmenniük, előzőleg azonban szíjjel kell rémniük: nem közlekedik-e jármű. Az utcakereszteződéseknek csak az erre a célra megjelölt helyen lehet átmenni, a közlekedési rendőr jelzésére. Amennyiben a gyalogosok nagyobb csoportja kénytelen a kocsiuton haladni, helyet kell hagyni a járművek részére. A gyalogjárón nem szabad egy csoportosulva menni, hogy mások lekényyszerüljenek a gyalogjáróról. A kihágásokat pénzbírsággal sújtják.

Dec. 4, szombat
R. k.: Borbála
Prot.: Borbála
Ortod.: Borbála

Napkele: 7 6. 30 p.
Napny.: 16 6. 10 p.
Napny.: 8 6. 40 p.
Hold e. n.: 12 6. 3 p.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 8. Távfizetés: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10. Távfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-hirdetésben, Motianutan 6. Távfizetés: 17-11.

Az evangélikus nőegylet jótékony-célú családi társas összejövetele. Vasárnap, december 5-én délután 5 órai kezdettel a timisoarai-temesvári evangélikus nőegylet a lelkeszlakban lévő egyetli helyiségében jótékony-célú családi társas összejövetelt rendez a karácsonyi felségelyezési alap javára.

Koszorúmegváltás. A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet Veterány Viktor dr. elhunytá alkalmából közkoszorúmegváltás címén egy szegény özvegy asszony részére 1000 lejű adományozott.

Artatlanul lopással vádolták. (Arad) (Saj. tud.) Megirtuk, hogy Iassinszky Zsuzsanna nadlaci-nagylaki leány ellen az aradi rendőrségben panaszt emelt egy aradi vendég, azt állítván róla, hogy lopott tőle. A lopással gyanúsított leányt őrizetbe vették és két hétig fogva tartották, amikor kiderült, hogy nem lopott, hanem követelésében fejében zálogba magával vitt egy asztalterítőt. Amikor kiderült ártatlansága és miután követelését megkapta a korszámáért, az asztalterítőt visszaadta és szabadlábra helyezték.

A szithozódó papagály-káplár. Buenos Aires egy szép palotájában él egy papagály, amelynek agg kora ellenére még igen helyen van a szája, illetőleg az öre. Százötven éves már, de azért reggeltől késő estig szakadatlanul káromkodik. Katonás szithozódások ezek a javából, csak egy kicsit ódon a hangjuk, a fogalmazásuk. De mért káromkodik szithmentül ez az elaggott öreg? Azért, mert ifjúkorát Napoleon hadseregében töltötte, állandóan a katonák között volt és ott tanulta meg ezt a pattogó beszédet. Másfél évszázad múltán még mindig élnek ezek az ódon kifejezések, amelyek csak ama papagály révén hallhatunk ma is a világban. Feljegyeztem sok sok kifejezést, amelyek már valészimulleg eltűntek az új francia nyelvűből.

Aradi katonakötelesek jelenkezése. (Saj. tud.) Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felszólítja az alábbi tartalékos tiszteket és altiszteket, hogy azonnal jelentkezzenek a hadkiegészítőnél: Kertész Károly, Holler Gyula 1911 korosztály, Gáll János 1911, Rónay Ede, Horváth Gyula, Erky Mező, Linn Sándor, Pellegrini Mihály, Habinczy Miklós, Boka Ferenc 1912, Macey István, Masey József, Varga Nagy Sándor 1913, Barcovici Ferenc Halas Ferenc, Bekker Frigyes, Agansky Lajos, Groglóth János 1914, Fucay Dezső, Pav. Zsigmond, Mészáros Béla 1915, Chis Lajos, Tóth Péter 1912, Margócsy Géza 1916, Roth Lajos, Apponyi Lajos 1918, Naymany Béla 1917, Rus Alexandru 1917, Kalmár Tibor 1917, Reinhenner Sándor, Tóth Béla, Olasz Lajos, Covaci St. Ioan 1918, Pucey László, Bogdany Ferdinand, Polacsek István, Gombocz István 1919, Bariac Isosif 1921, Pongrácz István, Balla Zsigmond, Halász József, Nagy Antal, Ekes József 1922, Faludi Béla 1922, Lévy Sándor, Lastici Ioan, Ferenczi László, Várady Aladár 1916, Szarka József 1911, Kiss Ghida János, Bogár János Just Sándor 1911, Reimüller Károly 1915, Gáll János 1916, Haler Imre 1918, Szeles István 1918, Miklós László 1921, Doba János 1911, Boros István, Vas Earnabás 1912, Mészáros Ferenc 1912, Erős János 1913, Öze Lajos 1911, Ernes István 1912, Kralics Béla 1914, Kiss Sándor 1914, Török János 1915, Szabó Károly 1915 és Meri Lúca 1916. (A neveket a hivatalos közleménynek megfelelően írtuk) A listák közül elhalálozottak vagy Aradon tartózkodtak helyett más csatládnak kell jelentkezni.

Falvakban is kell légvédelmi árkokat ásni. (Bucuresti). Az illetékes hatóságok rendelkezései szerint a falusi háztulajdonosok is kötelesek telkükön légvédelmi árkokat ásni.

Meglopta az árva, akinek szállítás adott. Vartolomeu Mária timisoarai-temesvári belvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen egy fiatal leány ellen. A feljelentőző bekopogtatott egy 15 éves leányt, akiről csak annyit tud, hogy Anának hívják és anyátlan-apátlan árva, megmondta magát. A leány szállást kért két napra, míg rokonához megy. Az asszony befogadta a leányt aki egy óvatlan pillanatban megszökött, előbb azonban különféle ruhát és cipőt lopott.

Rövidesen megjelenik Boldog Margit szentéavatásának határozata. (Vatikán város). A nemzetközi sajtótudósító jelenti: Az Osservatore Romano értesítése szerint rövidesen megjelenik a ritusok koregációjának határozata, amelynek alapján szentté lehet majd avatni Árpád-házi Boldog Margitot. A szentté nyilvánítás pápai bullával történik, amelyet az összes kuriális birodalom aláírnak.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenhatodiknap huzása. (Bucuresti). Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenhatodiknap huzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 5.000.000 lej: 37014; 200.000 lej: 4270 73643; 100.000 lej: 23398 71432 65420; 60.000 lej: 10776; 50.000 lej: 66622; 40.000 lej: 17224 12879 73120; 25.000 lej: 9375 19797 26088. A 200.000.000 lejes jutalmat husz, egyenkint 1.000.000 lejes összegben a 76293 66000 59274 56904 78665 61401 18125 59679 4910 1936 64106 857 21297 11026 22646 34348 29577 34341 74033 40650 számok nyerték. A 10.000.000 lejes vigaszját ötven darab, egyenkint 200.000 lejes részletben osztották ki az alábbi számok között: 69637 45887 4775 60275 13261 38273 5700 59567 78781 56114 59425 40231 72620 67495 70340 29492 35782 45696 35592 27651 56982 43793 47169 50685 34492 43502 72775 27667 45449 74279 17840 50580 72851 75445 10659 5220 14507 33555 44941 4567 16904 16397 3623 2826 6730 69872 59222 2375 57825 67071. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet huztak ki egyenkint 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej s 8000 lej nyereleményel. Számbikáért felelősséget nem vállalunk.

DERÜS
MERC.

A NŐK ÉS A LOGIKA
— Ez a kalap igazán csinos. Akarod?
— Ugyan, ezt már egy nő se hordja.
— Hát az a másikat talán...?
— Ugyan, azt ma már minden nő hordja.
GÉPKOCSIVÁSAR
— Az autó eladásakor azt monotta, hogy nyolcvan kilométert fut!
— Ez igaz, csak idő kell hozzá.
GYEREKSZOBÁBAN
— Mirét dögsz, Gyurika?
— Mama kérem, a fogammal a nyelvemre léptem.

A Nobel-díj és a háború. (Stockholm). Svéd és külföldi lapok sokat foglalkoznak most a Nobel-díjak ügyével. Attól tartanak, hogy abban az esetben, ha a Nobel-díjakat nem adják ki a megszabott időben, akkor az alapítvány magántulajdonba kerül, amint azt az alapító Nobel dinamitgyáros végrendeletében meghatározta. Österling, a svéd akadémia főtitkára azzal kapcsolatosan kijelentette, hogy Nobel-díjakat legalább 5 évenként kell kiadni és még csak 1946-ban lesz 5 éve, hogy Nobel-díjat utoljára kiadtak. Ha a háború 1945 éven túl terjedne, még mindig meg lehetne változtatni a Nobel-alapítvány szabályzatát. De különben is a háború mint vis maior szerepel. Figyelemmel kell lenni különben arra is, hogy Németország 1939-ben megtöltötte német tudósoknak, íróknak és művészeknek a Nobel-díj átvételét.

Sibu-Nagyzebenben is oszlanak kenyérlisztet. (Saj. tud.) A lakosság a város közzellatási hivatalának intézkedésére a 3. számú lisztjegy ellenében fejévenként 5 kilogramm kenyérlisztet vásárolhat.

Féder Zoltán aradi sportember halála. (Saj. tud.) Aradi sportkörökben és nagy számú ismerőse között őszinte részvétet keltett Féder Zoltán váratlanul bekövetkezett halála. Az elhunyt a nagymultú és két évvel ezelőtt megszűnt AAC egyik legtevékenyebb sportmunkatársa volt. A labdarúgó utánpótlás nevelését 1929-ben kezdte és lankadatlanul végezte a sportegyesület megszűnéséig; tizenké. éven keresztül Arad legjobb labdarúgó körülték ki keze alól. Minden szabad idejét a „törpék” nevelésére fordította. Az AAC törpe-szakosztályát mindvégig Féder Zoltán vezette odaadással és szeretettel. — A gyászoló Féder-család ezuton mond köszönetet mindazoknak, akik az elhunyt temetésén résztvettek, virágot és koszorút küldtek a ravatalra és megjelenésükkel igyekeztek nagy fájdalomukon enyhíteni. Köszönetet mond a család az Unio Technic Rt-nak, összes alkalmazottainak, emberségek magatartásukért, amelyek a volt alkalmazott halálával kapcsolatosan Féder Zoltán családjá mellé állottak. Köszönetet tolmácsolva a család az aradi sportegyesületnek is, valamint az elhunyt sportbarátainak.

Orvosi hír. Dr. Korányi bőrgyógyászi Arad. ujbjól rendel.

Gyászmise (Parasztas). Ezuton hozzuk tudomására barátainknak és ismerőseinknek hogy szeretett férjem és drága jó apám, dr. Capetianu Nicolae ügyvéd a „Ferdinand király” tiszti érem és a „Jugoszláv koronarend” tiszteletbeli 1 éves halállozasi évfordulója alkalmából. 1943 december hó 5-én, vasárnap, déljélt 12 órakor a timisoarai-temesvári gyárvarosi görög keleti román templomban lelkiüdvéért gyászmisét tartunk Özvegy dr. Capetianu Miklósné, Capetianu Titus Camil.

Halálozások. Fájdalommal jelentjük, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa és apóca Riesz Antal nyugalmazott városi igazgatóéletének 74-ik évében hosszab betegeskedés után e hó 2-án az Urban elhunyt. Gyászolják özvegy, születési nevén Engelmann Józsika, gyermekei Irén, férjezett Weiss Jenőné, helybeli közismert tanárnő, Jolán, férjezett zsidó és vadassalvi dr. Németh Jánosné (Budapest), Jenő zenetanár és menyee, rózsavölgyi lipcei Zimándi Dóra (Budapest) Antonia, férjezett Krasznai Istvánné (Budapest), Mária, férjezett Pregler Józsiáné, nyolc unokája, továbbá az Engelmann, Niemetz és Hartmann családok. Drága halottunk földi maradványait e hó 3-án, pénteken, déljután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a timisoarai-temesvári erzsébetvárosi halottaskápolnába a családi sírboltba. — Mély fájdalommal megtört szívvel jelentjük hogy fejlejtésten jószágos édesanyánk, nagyanyánk özvegy Becker Konrádné, születési nevén viturkai Vajda Mária, néhai viturkai Vajda János tanár és egyházi költő leánya, hosszú és kínos szenvedés után. 78 éves korában visszadta nemes, jószágos lelkét az Urnak. Aláds nemes praira Jóságos lelke kifogyhatatlan forró anyai szeretetével örökké közöttünk marad Gyászolják: nővére, gyermekei unokái, menyeei, vejei és kiterjedt rokonsága.

Mikulás-délután a Kakuk-gyermekotthonban. A Magyar Nőegylet vezetősége azzal a kérelemmel fordul a közönség megértő jószívéhez, hogy a dr. Kakuk-csecsemőgondozóban és napközi gyermekotthonban levő kicsinyek részére Mikulásra cukorkát, süteményt és gyümölcsöt adakozzék. Az otthon vezetősége kéri, hogy az adományokat vasárnap délig a gyermekotthonban — Gyárvaros, Detunata-utca 7. szám — adják le.

A hadirokkant-nyugdíj mellett más nyugdíj is felvehető. (Saj. tud.) Az aradi ítéletábla, mint közigazgatási bíróság, elvi jelentőségű döntést hozott Todor Nicolae hadirokkant az arad megyei prefektúra alkalmazottjaként 1938-ig volt állásban, amikor nyugdíjazták. Hadirokkant nyugdíja mellett, mint volt tisztviselő is kapott nyugdíjat 1942-ig, amikor a nyugdíjpénztár közölte vele, hogy nem élvezhet két nyugdíjat. Todor erre Lazar Aurel dr. ügyvéd útján pert indított a nyugdíjpénztár ellen és a keresetnek az aradi ítéletábla most helyt adott. Kötelezte a nyugdíjpénztárt mindkét nyugdíj, további fizetésére azon az alapon, hogy a hadirokkant-nyugdíj mellett más állami megvel vagy községi fizetés vagy nyugdíj is élvezhető.

Zsidó alkalmazottak bejelentésének meghosszabbított határideje Aradon. (Saj. tud.) Megértük, hogy az aradi munkaügyi felügyelőségnek kimutatást kell benyújtani azoknak a vállalatoknak, amelyeknek zsidó alkalmazottjuk van. A bejelentés határidejét december 4-ig meghosszabbították a munkaügyi felügyelőség.

SPÓRT

Kisorsolták az ökölvívóbajnokság elődöntőit

Bucurestiben kisorsolták az ökölvívóbajnokság elődöntő kiemelmeit és eszerint Timişoara-Temesvár versenyzői a fővárosi bajnokokkal kerülnek szembe. A sorsolás egyébként a következő:

Papirusly: Jorj (Chin.-CAMT) — Buleanu (Bucuresti).

Légsúly: Negru (CFR) — Coman (Bucuresti).

Bantamsúly: Marin (CFR) — Baidor Vasile (Bucuresti).

Pehelsúly: Radu (Chin.-CAMT) — Maxim (Bucuresti).

Könnysúly: Gherman (Chin.-CAMT) — Antonescu (Bucuresti).

Váltósúly: Marta Aurel (Chin.-CAMT) — Toma (Bucuresti).

Középsúly: Ardelean (Chin.-CAMT) — Valentin (Bucuresti).

Kisnehézsúly: Varlan (Chin.-CAMT) — Dumitrescu (Bucuresti).

Nehézsúly: Mencil (Chin.-CAMT) — Caracas (Bucuresti).

Mint a sorsolásból látható, rendkívül érdekes és izgalmas kiemelkekre van kilátás. Nagyon valószínű, hogy a mérkőzéseket Timişoara-Temesváron bonyolítják le, december 19-én.

A Rapid törökországi portyára indul. A bucaresti Rapid csapata téli törökországi portyára készül. A portya mérkőzéseit még ezen a héten pontosan megállapítják.

Norköping csapata nyerte a Svéd Kupát. A Svéd Kupa döntőjében az elment héten az A. I. K. Stockholm és a Norköping csapatai 1:1 arányban eldöntetlenül végeztek. Az újrajátszás alkalmával Norköpingben 3:1 arányban a hazai csapat győzött és így a kupa győztese lett.

Meglepetés a spanyol labdarúgó bajnokságban. A spanyol labdarúgó-bajnokság hetedik fordulójára nagy meglepetéssel végződött, amennyiben az AC Bilbao csapata Barcelonában az Espanol együttesétől 4:0 arányú súlyos vereséget szenvedett. A bajnokság élén jelenleg a Valencia FC, a Castellón és a Sevilla FC állanak egyenként 10 ponttal.

Brasov-Brassóban rendezik meg az asztali tenisz-bajnokságokat. Románia asztali tenisz-bajnokságait 1944-ben előreláthatólag Brasov-Brassóban rendezik meg január 24-én és 25-én.

Pali bácsija Hekije

Írta: TATAR JANOS

Pali bácsi Dél-Erdély egyik történelmi nevezetességű városkájának volt igen nagy-rabecsült főjegyzője. Főlösdleges a város-nevet nagyon szelözetni. mert írva, vagyon, hogy mikor a város közepén elterpeszkedő várat egy Upor-nevű hatalmas ur 1122 táján építeni kezdte, csupa takarékoságból a munkásokat fagarassal fizették.

De nem erről van szó. Pali bácsi tréfa-kedvelő, pompás egészségnek örvendő, kitűnő étvágyú és borkedvelő uri ember volt. Sokoldalú hivatalos elfoglaltsága mellett részint egészségi okokból, de főleg a jókedvű társaságért, szívesen áldozott vadászszennvedélyének is. Nagy, farszót vadászatokon nem szívesen vett részt, de rem lebeszélendő igyekezettel szerett a bő nyultermő bozótos hegyvidalokon elcsérkezni.

Pali bácsi két gyönyörű vörös-sárga, rövidszőrű tacsó-kutyát szerzett. Öröm volt elnézni, mikor Pali bácsi a két rövid, görbélábú, hosszúra nyult testű, feszes állású, kemény izomzatú, hetyke fejartású kutyával a szomszéd község bozótait borított dombjai felé indult.

A Heki mama és papa, mert így nevezték a két tacsót, jó vadásztársnak bizonyult. Sok kedves emléknyom maradt fenn róluk. Egynek a felelevenítése kikívánkozik a tollamból.

Pali bácsi időelötti elnehezdedése, a mi főleg abban nyilvánult meg, hogy a rendes teriméjű embernek szánt mellény-szövetből ökelme részére két-háromszoros mennyiséget kellett a szabónak kiszabnia, ami miatt a legjobb igyekezettel sem tudta elpallástolni természetnek azt a részt, mely ellen a római mese szerint egykor a többi tagok fellázadtak, — hogy az emészt meg mindent, — arra az elhatározásra indította, hogy véglegesen szelít a farszót vadászattal. Könnyű volt elhatározni magát és véglegesen lemondania a vadászatról, de nem így gondolkodott a tüzes vérmérsékletű, támadásban és védkezésben a vakmerőségig bátor, fárahatatlan, és vadászszennvedéllyel tuifüftött Heki mama és papa.

A heti kétszeri vadászkirándulás elmáradása szemmel láthatólag buskomorra tette őket. Naphosszat szemrehányólag néztek a hámbeliek ide-oda való jár-kelését. Aztán idővel Heki mama belenyugodott sorsába, különösen mikor a fajfenntartás parancsának hódolva, négy szép görbélábú kölyöknek adott életet. A mamai kötelességek teljesítése közben lassacskán halványodni kezdettek a virágzó mezők, a bozótos hegyvidalok gyönyörű emlékei, s mint otthonülő jó mama, minden gondját arra fordította, hogy a kutya-társadalm részére minél erősebb kutya-ifjakat neveljen. Heki papa a boldog családi esemény után sem tudott a helyzetet megbarátkozni. A lelkeben visszafojtott vadászszennvedély sokszor emberileg elfeledendő kitérésre ragadtatta. Megölte a szomszéd állandóan gógó libáját, földhöz vert egy pár anyjának nem engedelmességet rúca-fiókat, — a szomszéd pék kizakatában a kifli-piramis között sültékhez fehér cicát úgy megtámadta, hogy a nagy ablak üvegével együtt a kifli piramis mint egy kártyavár omlott össze.

Ilyen s hasonló apró cinyel miatt Pali bácsi kényserlakhelyet jeltél ki számára. Bus rabságában nagy elhatározások fogantak meg az amugy is értelmes Heki agyában. Komolyan eltöklelte magában, hogy mihielyt szabadságot visszaszerezheti, az önellátás terére lép. Elhatározását hamarosan tett követte. Már rabságból való kiszabadulása első napján érkezői bucsut mondott hiúság Gletársának s szépreményű kölykeinek. Odasugta meghatóttan Heki mama fiúlébe: — te csak viseld gondját drága csemetéinknek én majd gondoskodom rólad is, magamról is. Aztán a családfejtartónak kijáró

büszkeséggel bucsut vett a reánézve megalázó kényserlakhelytől.

Első útja hozzám vezetett, aki abban az időben a városi vágóhidon is szolgálatot teljesítettem. Már az előző időkből jól ismert mint a kutya-társadalm jó barátját, s így jól számított a kópé, mer' mint azelőtt minden jóval elláttam. Egy hétig volt nálam. A második Letet egy vágóhidon kiválasztott mézárósnál tütötte. a harmadikat a mézáró sógoránál a negyedik hétre pedig egy jó konyhájáról ismert vendégloshöz kvártélyozta be magát. Ez így ment rendszeresen minden hónapban, a váltás ideje pontosan vasárnapokra esett.

Heki papa nem volt olyan rosszlelkű, — amilyen az emberek közt oly nagy számban található, — gyakran megemlékezett családjáról. Néha-néha eltűnt egy-egy husos esonttal s egyenesen hazakarikázott.

Isten ments, hogy ilyenkor valaki útját merészelt volna állani!

Mindenki ismerte már, az egész város nagy elismeréssel nyilatkozott Heki újonnan berendezett életről.

Minden épkezláb ember a háretereken volt már akkor.

En abban az időben az egyik erdélyi huszárezred ötödik eskadronjával Vilna és Minsk között fekvő Veroncsa nevű kis litván faluban voltam Husvét táján még vastag hó borította a végeláthatatlan orosz mezőket. Minden nap egy-két órát kilovagoltam.

Egy alkalommal, amint a csikorgó, hóborította uton ügettem, szembe jött velem egy jellegzetes orosz szánkó, amelyen szörével kifordított bundába bagyulált, bárányaspak katoná ült. a szán után pedig egy jól fejlett, szép vörös-sárga tacsó poroszkált.

Valami a mult emlékein át azt sugta, hogy ez a kutya ismerős. Megfordítottam lovam s utána ugrottam a szának. Közeledtemre a tacsó többször kérdőleg visszavisszanézett. Fejsozokoztattam emlékeimből kutyaismerőseimet s lassan megérlelődött bennem az a tudat, hogy a szán után poroszkoló tacsót tényleg ismerem.

Amint lovammal a kutya közelébe értem, erélyesen rákiáltottam, ahogy Pali bácsitól hallottam. A kutya habozás nélkül felém fordult és szabályszerűen leült, maga elé tartva két rövid x-be görbült lábát. No, mondom, hát mégis te vagy, Heki!

Örömben egy szempillátás alatt leugrottam a lóról, végig simogattam a kópét, Heki pedig mint egy tengelye körül megsodort pereszle vagy háromszor körülnyargalásza lovamot.

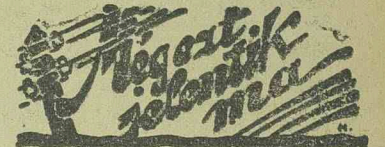
Az a viszontlátás örömenek áldoztunk, a szán tovább haladt. Gyorsan utána ugrottam, hadd lám hogy ki lehet az a boldog halandó, akivel a Heki kutya az otthoni több ezer kilométerre lévő orosz harterre került.

A titok hamarosan kiderült.

A bundás bácsi egy szabadságáról visszatérő utász őrmester volt, aki sógora volt annak a mézárósnak ahol Heki kosztolni szokott. A dolog úgy történt, hogy az urfi abban az időben éppen náluk teljesítette önkéntes szolgálatát, s amikor az őrmester, szabadsága lejártával, visszatérni szándékozott, kikísérte a vasúthoz, ahol régi szokása szerint elhajt az egyik ülés alá és csak pár száz kilométer után jelenkezett. A szegény vitéznek nem volt mit tennie, magával hozta a messzi, orosz frontra.

Bár az utász-sztag nem volt éppen közel hozzánk a Hek kutya minden héten pontosan meglátogatott, ahol aztán régi barátságunk révén minden tölem telhető jóval elláttam.

Amint később hallottam, Pali bácsi poharazás közben leplezetlen büszkeséggel emlegette, hogy ő is képviselve volt az orosz fronton.

KÖZEL NEGYEZERRE EMELKEDT A FÖLDRENGÉS HALOTTAINAK SZÁMA TÖRÖKORSZÁGBAN. (Ankara). Az ankarai rádió közölte, hogy a legújabb jelentések szerint a törökországi földrengés áldozatainak száma napról-napra emelkedik. A halottak száma csaknem négyezerre emelkedett, a sebesültek száma meghaladja a háromezret. Tegnap érkezett jelentés arról szólnak, hogy számos török városban újabb földrengési érzetek. A kormány több tagja a földrengés sújtotta vidékekre utazott. Faruk egyiptomi király ezer egyiptomi fontot ajándékozott a török földrengés áldozottjai részére. (Tp).

FOLYTATJAK A NEMET-SVED KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOKAT. (Stockholm). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismeretli: A német-svéd kereskedelmi tárgyalásokat, melyek a mult héten a Berlnt ért légitámadások következtében megszakadtak, hamarosan folytatják. (Rador).

ELSÜLLYESZTETTEK EGY TÖRÖK HAJÓT. (Berlin). Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Az Egei-tengeren egy ismeretlen nemzetiségű buvárnaszád elsüllyesztett egy török hajót. Angol és amerikai részről azt hangoztatták, hogy a buvárnaszád német volt. Ezzel szemben illetékes berlin helyről megállapították, hogy német buvárnaszád a kérdéses időben nem tartózkodott az Egei-tengernek azon a részén ahol a süllyesztés történt. (Tp).

FAGYHULLAM SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid). Spanyolországban váratlan fagyhullám lepett föl. A hőmérséklet minusz 14 fokra süllyedt. Sok helyen havazik. Leonban a hómagasság 75 centiméter. A teigerpartok mentén nagy viharok dúlnak, aminek következtében a halászat lehetetlen; a halászbárkák mind a kikötőbe menekültek.

AZ OLASZORSZÁGI ZSIDÓK HELY ZETE. (Róma). A Nemzetközi Sajtó tudósító jelenti: A peronai nem-ügylet határozata alapján, mint beavatott olasz körökben közlik, revízió alá veszik az olaszországi zsidótörvényeket. A 1938 novemberében hozott fajvédelmi törvény lényegesen szigorítja. A kikeresztelkedett zsidók most ugyanúgy elvesztik olasz állampolgárságukat, mint a többi zsidók. Az Olaszországban élő zsidók a Nansen-utlevél minijára külön utlevelet kapnak, amely kifejezésre juttatja állampolgárság nélküli állapotukat. Zsidó származású egyének nem szerepelnek meg az olasz állampolgárságot. Az olaszországi zsidók minden vagyonát „biztonsági védelem” címén lefoglalják. Bizonyos esetekben az állam formailag is kisajátíthatja a zsidó vagyont. Ilyen esetek főleg akkor állnak be, ha a szábanforgó zsidó ellenséges magatartás; tanúsít az olasz állammal szemben. (Tp).

A MUNKABESZÜNTETÉSEK MIATT CSÖKKENT AZ ANGOL SZENTERMELÉS. (Genf). Lloyd George angol üzemanyag-ellátástügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány behatóan foglalkozik a tüzelőanyag-hiány leküzdésének kérdésével. Anglia jelenlegi szentermelése 200.000 tonnával kevesebb az 1942 végén termelt mennyiségnek. Ezen felül júliustól mostanáig a sztrájkok következtében több mint félmillió tonna szenet vesztettek. A munkabeszüntetések komolyan veszélyeztetik a lakosságnak tüzelőanyaggal való ellátását, — állapította meg a miniszter. (Rador).

FORUM-MOZI, ARAD Távfeszlelő 20-10. (Inreg. Nr. 789-942) Irdadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma, minden idők legdallamosabb filmje **VIVERE** A főszerepben **TITO SCAPIA**

Rádió

DECEMBER 4, SZOMBAT

București. 6.55 Ébresztő. Hírek reggeli hangverseny, 12.45 Hírek, 13. Bajársi óra, 13.50 Német hírszolgálat, 14.30 Szórakoztató műsor sebesülték részére. 15.30 Könnyű zene, 15.40 Katonák rádiópóstája, 16.40 Hírek orosz nyelven, 17.53 Filmtzene, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Kétszongorás hangverseny, 19.10 Bécsi zene, 19.45 Hírek, 19.50 Francia nyelvtanfolyam, 20.05 Régi párizsi dalok, 20.40 Protopopescu-Drăgosa előadása Dickensről, 21. Zenekari játékok énekszámokkal, 22 Hírek, sport, 22.20 Szórakoztató zene, 23.30 Induló.

Radio Moldova. 12.30 Román énekek és táncok, 13.30 Hírek, 13.45 Hangverseny, 19. Egyházi zene, 19.30 Nagy zeneszerzők táncai, 21 Hírek, 21.15 Szimfonikus hangverseny.

Budapest I. 7.25 Ébresztő, torna, zene, 8 Hírek német, román, szlovák, orosz és szerb nyelven, 9.30 Szórakoztató zene, 11 Hírek, 11.15 Postászenekar, 12.15 Szalonzenekar, 12.40 Előadás, 13.10 Rádiózenekar, 13.40 Hírek, 15 Hangfelvételek, 15.30 Hírek, 16 Hangfelvételek, 16.30 Hecceg Ferenc elbeszélése: Az én kutyám 17.20 Táncgyűjtés, 17.45 Hírek, 18. Utcalármá, 18.40 Szalon, együttes, 19.10 A Bánk bán sikere Helsinki-ben, 19.40 Külpolitikai tájékoztató, 19.50 Hírek, 20 Rosita Ferraro énekesnő hangversenye, 22.10 Cigányzene, 22.40 Hírek, sport, események, 23.10 Hírek német, angol és francia nyelven, 23.40 Ki mit szeret, 24.45 Hírek.

— **Mozik műsora.** December 3, péntek: **Arad:** Aro: „Mesék a szerelemtől”, Corso: „Ha hercegnő lennék” (Antonio Centa, Maria Melato), Forum: „Vivere” (Tito Schipa). — **Timișoara-Temesvár:** Apollo: „Úti ismeretség” (Hans Moser, Elfriede Datzig, Wolf Albach-Retty), Capitol: „Egyszer volt” (Zarah Leander, Hans Stüwe), Corso: „Alvilági rémuralom” (Antonio Centa, Paolo Barbara), Thalia: „Feléség” (Jenny Jugo).

— **Ügyeletes gyógyszertárak.** December 3, péntek: **Arad:** Dick dr. (Marasesti-utca 1), Kárpáti dr. (a hegyaljai villamosállomással szemben). — **Timișoara-Temesvár:** Belváros: Jahner Károly (Libertatii-ter és Vasile Alexandri-utca sarok), Gyárvaros: Keller István dr. (3 August-utca), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Jozsefváros: Neugehr (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin (Closca-utca 18). — **Fratelia-Uj-kisoda:** Panajoth. — **Freidorf-Szabad-falu:** Bonomi. — **December 4, szombat:** Sibiu-Nagyszében: Fabritius G. (telefon 199).

Apróhirdetések

GUMICSŐ, 12 méter, 35 milliméter belvilágu, eladó. Arad, Oituz-utca, 11. (791)

ÜRES üvegek. literest és félliterest veszek. Extra, Arad, Eminescu-u., 28. (792)

VIDÉKI panzióban szakácsnét alkalmazok. Arad, Trandafirilor-u., 10. (793)

MINDENES bejárónőt alkalmazok. Arad, Carol-körút, 1., első emelet, 3. ajtó. (794)

JÓ fizetéssel kifutót alkalmaz Cristian & Comp. Arad, Luther-templommal szemben. Bej. szám 985/941. (795)

KÜLFÖLDI elsőrendű valódi börgépszij érkezett minden méretben Fratiu Burza vaskereskedés, Arad. Bejegyzési szám 10180/941. (796)

JÓÁLLAPOTU használt deszkát kerítéshez és egylovas könnyű fedeles hajtókáknak. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (797)

AKORDEON, 80 basszusos, egy regiszter, új, eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (798)

MEGBIZHATÓ szakácsnét, ki a vendéglői főzésben jártas, alkalmazok. Arad, Episc. Ciocogariu-u., 8. (799)

Timișoara, Temesvár **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9 óra TELEFON: 38 95 (nr. Nr. 6-110-1099)

Alvilági rémuralom, mesteri rendezésben
ANTONIO CENTA és PAOLO BARBARA a főszerepben.

SZOBAKALYHA eladó. Cim: Arad, Alexandru Căvara-utca, 10. (800)

ELVESZETT töltőtoll felsőrész nélkül. Megtaláló jutalomért adja le Teudan ügyvédnél, Arad, Carol-körút, 11. (801)

MÁGANOS ruház vagy kis családhoz jobb nő 4 éves gyerekek házvezetőnek ajánlkozik. Vidékre is menne. Arad, Coșbuc-u., 40. Anisoara. (802)

MEGBIZHATÓ fiatal nő, mindenhez ért, azonnal állást keres idősebb úrnál, vagy házaspárnál. Arad, Coșbuc-u., 40. Anisoara. (803)

SŐTÉTKÉK boy kabát 10—12 éves gyermeknek, pullover, gyermekjátékok (ebédlő, hálószoba, babakocsi) eladó. Arad, Brumarel-utca, 5. (804)

DIÓTÖRÉSRE alkalmazok gyakorlott több tagú családot. Arad, Grigore Alexandrescu-utca, 3. (805)

Arad, Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9 óra Inr. Nr. 1446-1942

Ma **ASSIA NORIS** legszebb filmje
Mesék a szerelemtől
Az olasz filmgyártás remeke. Bucureștiben 6 hónapig játszották.

BÉBIKELENGYÉT jó állapotban vették. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (806)

ELADÓ fűszerüzlet-berendezés, 100 kg-os és 5 kg-os mérleg jutányosan. Timișoara, Kardos telep, I. utca, 79. (5383)

RÖVID télikabát, fűzőm kivitelű, új, eladó. Kajtór szabó, Timișoara, III., Odobescu-utca, 20. (5384)

FLOMERON-TEA mindenütt kapható.

ELADÓ kifogástalan rövid és hosszú, férfi részére való télikabát, valamint női kabát. Margittay, Timișoara, IV., Fröbl-u., 36. (4464)

ELSŐRENDŰ éneklő kanárimadarak eladók Timișoara, IV., Sft. Sofia-ter, 2. A volt Szilágyi-utca folytatása.

JÓBB asszonyt bejárónőnek keresünk, aki a főzéshez is ért. Timișoara, Fratelia, VIII. utca, 6.

5000 LEJ jutalmat adok annak, aki Bodea Iosava névre szóló piros szolványomat a timișoara Galvani-elemtörvénnyel átadja. (9541)

Arad, Távb. 23-64. Inr. Nr. 9616-1939 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma **Ha hercegnő lennék**
Antonio Centa, Maria Melato, Ilan Irasema a főszerepben

ÜZLETI vastolórés és szkunksz-szőrme eladó Timișoara, IV., Iancu Vacarescu-utca, 10. szám Háztulajdonos. (9474)

ELADÓ Singer-féle karikahajós varrógép. Timișoara, II., Stefan cel Mare-utca, 3. ajtó. (9469)

Bösendorfer és Au. Förster világmárkájú zongorák és pianók megérkeztek. Nagy választékban Bántás legregibb szaküzletében

WONKA zongoraháznál. Timișoara, IV., Bonnaz u. 3. szám alatt. Tel. 37 77. Irt. Nr. 468-10 85-941.

MINDENEST keresek. Cimem: Timișoara, III., Metianu-utca, 8., 2. ajtó. (9467)

SZEGÉST és fehérnemű szakszerű javítását vállalom. Timișoara, IV., Sft. Sofia-ter, 1. (9466)

FELFOCADOK tiszta megbízható szobaleányt (esetleg bejáró is lehet) Cim: Timișoara, IV., Fröbl-utca, 49. A ház mesternél. (9464)

ELADÓ szőrmebélés, ülő-fürdőakád, mosdó-állvány, kályhaellenző, 43-as bakancs, ágy, hozzávaló matrac és tükör. Timișoara, II., Traian-ter, 7., 5. ajtó. Földszint. (9463)

KÖNYVELŐ (jogosított) vállalat- és adózási-előkészítést, kifogástalan román, magyar, német levezetést. Címeket „Delutáni órák” jellegére a timișoara kiadóba kér. (9471)

RÖVID, férfi-télikabát, 12—14 éves fiú részére való télikabát. 41-es férficipő eladó. Megtekinthetők 12—3 óra között. Timișoara, IV., Camcliei-utca, 39. (9461)

ELADÓ 43-as magasszaru férficipő, 37-es barna női félcipő, 38-as meleg pásztopcipő, 43-as magas házicipő, alig használtak, továbbá egy kétszárnyu, kék damasztbrolkát függöny és 5—6 éves fiúnak való kabát és sapka. Timișoara, I., Selderer-utca, 9., I. em. (9452)

KOMBINÁLT szobát, korszerűt, megvételre keresek. Címeket „Kombinált” jellegére a timișoara kiadóhivatalba kérek. (9453)

PERZSASZŐNYEG, ruhaszekrény, ágy, székek, asztal, csillár, könyvek eladók. Timișoara, I., Eminescu-utca, 5., 9. ajtó. (9451)

KOCSIFÉNYEZŐ műhely berendezése vagy csak a műhely, amely üzemben van bevonulás miatt kiadó. Timișoara, II., Malasarilor-utca, 36. (9449)

BUTOROZOTT szobát keresek. Cim a timișoara kiadóban. (9472)

VESZÉK közep nagyságu, kötluku asztali takaréktűzhelyet, kifogástalanul működött. Jó állapotban levő, lehetőleg viztartalyságot. Címeket levelezőlapon a következő címre kérek: Grünberg, Timișoara, III., Hebe-utca, 47. szám. (9470)

KÖLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Cim a timișoara kiadóhivatalban. (9473)

BEJÁRÓNŐT keresek délelőttre. Ugyanott sülyesztethető, karikahajós varrógépet is. A 6-os villamos mentén. Timișoara, III., 1. Decembrie-utca, 43. Bal feljáró. (9458)

FERFIOLTÖNYÖK, télikabátok, átmeneti kabát, tiszta gyapjuszövetből készülték, hó-és sárcipők eladók. Megtekinthetők szombaton délelőtt. Timișoara, V., Martirul Cernel-annu-utca, 10. (9447)

NEMES harzi kanárik eladók. Jó énekesek nagy választékban. Beer, Timișoara, III., Odobescu-utca, 14. (9456)

VARRÓGÉPET. Singer-félet, újat, valamint ugyancsak Singer gyártmányut, jó állapotban levőt, keresek megvételre. Ajánlatokat „Varrógép” jellegére a timișoara kiadóhivatalba kérek. (9438)

KISCI szoba, ágynemű nélkül, szerényebb igényű nőnek kiadó. Timișoara, Carol-körút, 43. szám. (9460)

VENNÉK egy 110 Voltos kis akkumulátor-töltőt. Timișoara, IV., Iancu Văcărescu-utca 4, 3. ajtó.

MEGBIZHATÓ jól főző, szorgalmas szakácsnőt jó fizetéssel felfogadok. Timișoara, I., Diaconovici Loga-körút, 34. (9535)

ELADOK házakat, szántóföldeket, szőlőket, szilváskertet stb. Rancu Vasile, Lipova, Regele Fermand-u., 43. (4448)

TISZTA pincehelyiség azonnal kiadó. Timișoara, I., Mercy-utca, 4. (9465)

MUNKÁSNOT, komolyat, textil-munkára megtanított, Timișoara, III., Carol-körút, 45. Bej. ez. Cam. de Com. 6171/1931. (9462)

ELADÓ 3 darab, alig használt löször-matrac és egy nagy vaskályha. Timișoara, III., Eroilor dela Tisa-körút, 63, 19. ajtó. (9468)

Óras könyvelést
lettár- és mérlegkészítést, irodai elfoglaltságot, olesón vállalk. Címeket „EXPERT CONTAB” jellegére a timișoara kiadóba kér k.

ELADÓ férfi-szalonnőtöny. 10—14 éves leány részére való több télikabát, barna, pejróka, kötött női kabát, 35—39-es hócipők és magas cipők, különféle ruhák és hegedű (30 éves). Megtekinthetők 1—5 óra között. Timișoara II., 3 August-utca 13. (9454)

ELVESZETT vasárnap fekete, kötött kesztyű Belváros, Lonovics-utca és Bratianu-ter közötti utszakaszon, vagy a 6-os villamoson. Megtalálójra adja át az Aida kézimunkaüzletben, Timișoara, a Belvárosban. (9549)

PAKANCS 41-es. új, eladó. Timișoara, IV., Fröbl-utca, 41., 14. ajtó. (9439)

HÉT HETES Kocker-Spaniel-fajta pedigricskúta eladó. Érdeklődni Timișoara, 49-25 távbesszélő szám alatt. (9444)

TISZTA virágmez kg-ként 500 lejért kapható a R. Hirschl-féle fűszerüzletben. Timișoara, IV., Fröbl-utca, 38. Csermák-ház. (9445)

BUTOROZOTT szoba, szép, nagy, napos, fűrdőszobahaszállattal, kiadó. Cim a timișoara kiadóhivatalban. (9446)

SZERŐKÖTŐ és varrógépek, jó állapotuk, azonnal eladók. Berta, Recea, 876. szám. (9373)

TELJES daráló, 15 HP., eladó. Konya, Gintvaz. (9391)

EGY pedálos cimbalom és feleshegedű eladó. Arad, Abatorului-u., 60. (774)

Folyóiratunk a **HAVI SZEMLE**
Megrendelhető:
ARAD, Str. Bratianu No. 2—4

STELZHAMER-féle bécsi zongora eladó. Arad, Episcopiei-u., 26. (775)

NEGY darab 600 literes új horod eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u., 4. (776)

TAKARÉKTŰZHELY, jó állapotban lévő eladó. Arad, Ioan Gorun-utca, 31. (777)

CSERÉLNÉK keresztény lakást CNR házban lévő 2—3 szobással. Érdeklődni Arad, Cuza Voda-utca, 17/19. szám 4. ajtó cím alatt. (773)

FERFI-SÁRCIPŐ, jó állapotú, és régi művel falitűköt eladó. Arad, Avram Iancu-ter, 7. II. emelet, 5. Megtekinthető 3—5 között. (779)

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!
Ma érvényes seprőáraink ab gyárunk, 0/2 varrásos 74 lej; 1/3 varrásos 78 lej; 2/3 varrásos 92 lej; 2/4 varrásos 103 lej; Reform-seprő 117 lej, hozzá 5% forgalmi adó és törvényes bélyeg. Küldje rendelését azonnal, hogy az árut a karácsonyi idegyre idejében megküldhessük. I. FAUR, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-utca 37. Távb. 22-05. Bejegyzési szám: 19/1942.

GYERMEKROCSI, kifogástalan fehér gumival valamint új babakocsi és gyermekautó eladó. Timișoara, II., Matasarilor-utca, 36. szám. (9448)

MAGYAR remekírók képes könyvtára, pehelypaplan, ülőkád, tükör, gyapju házikabát, asztal, székek, virágállvány eladó. Cim a timișoara kiadóhivatalban. (9436)